

ویژه کارکنان شهرداری ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

تقسیمات و عناصر محیط زیست

اهمیت طبقه بندی عناصر محیط زیست:

با توجه به گوناگونی محیطها و نیز وجود طیف وسیع عوامل و مسایل محیط زیستی، بایستی در پی شناخت عناصر محیط زیست برای انجام بررسیهای علمی و فنی و مدیریت محیط زیست بود. بدین منظور ضرورت دارد همه با عناصر و مولفه های محیط زیست آشنا شوند.

دو نوع طبقه بندی از عناصر محیط زیست

محیط زیست طبیعی: محیط طبیعی به آن بخش از محیط زیست اطلاق می شود که ساخته و پرداخته دست انسان نباشد.

محیط اجتماعی - اقتصادی

- * کلیه کسانی که به نحوی از ما تأثیر پذیرفته و یا ما را تحت تأثیر قرار می دهند؛ تشکیل دهنده محیط اجتماعی ما می باشند. در این باب اصل کنش متقابل مصادق می یابد.
  - * در این نوع محیط افراد و گروهها، کلیه نهادهای اجتماعی در حوزه محیط اجتماعی قرار می گیرند.
  - * تغییرات جمعیتی و اقتصادی جامعه، نیازهای رفاهی، ارزش ها و شیوه کاربری زمین، شیوه زندگی جوامع با خصوصیات متنوع اجتماعی در حفظ و پایداری محیط اجتماعی مهم است.
- انسان به عنوان مهمترین نیروی شکل دهنده به طبیعت جهت تداوم بقای خود ناگزیر به استفاده از منابع طبیعی می باشد

محیط انسان ساخت

محیط انسان ساخت به آثاری اطلاق می شود که توسط انسان ساخته و پرداخته شده باشند. هر دخالتی که در محیط صورت گرفته است، محصول فکر، فرهنگ و تمدنی بوده است که در آن برهه از تاریخ انسان در آن روزگار می گذرانیده است. کاربری زمین، حمل و نقل، زیرساختهای آب و فاضلاب، ساختمانها و غیره از عناصر انسان ساخت مهم و اساسی در موضوع برنامه ریزی و مدیریت محیط زیست محسوب می شود.

با این وصف محیطهای انسان ساخت تنها در برگیرنده فضاهای شهری و روستایی نیستند؛ نیروگاهها و سدسازی که انرژی و آب مورد نیاز فضاهای شهری و روستایی را تأمین می کنند، بندر و فرودگاههایی که امکان جابجایی انسان و کالا را میسر می سازند، مراکز بهداشتی، درمانی، آموزشی، فرهنگی، اراضی زراعی و باغات، مراتع و جنگلهای دست کاشت، فضاهای سبز شهری و بسیاری دیگر از این قبیل جملگی در شمار محیطهای انسان ساخت قرار می گیرند.